

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou ve věci žalobce: **M. Š.**, zastoupen Mgr. Janem Farkačem, advokátem se sídlem Střední 26, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 3. 6. 2014, č. j. JMK 62862/2014, sp. zn. S-JMK 62862/2014/OD/Ša,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 9. 4. 2014, č. j. ODSČ-12413/13-15 (dále též „správní orgán I. stupně“) a citované rozhodnutí bylo potvrzeno.

Rozhodnutím magistrátu města Brna ze dne 9. 4. 2014, č. j. ODSČ-12413/13-15 byl žalobce uznán vinen, že dne 25. 7. 2013 v 10:10 hod. v na ulici s vozidlem tovární značky, registrační značka:, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci stanovenou zvláštním právním předpisem na 50 km/hod., vozidlu byla silničním radarovým rychloměrem

MicroDigiCam LTI naměřena rychlost 68 km/hod. Po odečtení tolerance přístroje ve výši ± 3 km/hod. z naměřené hodnoty byla vozidlu naměřena rychlost 65 km /hod. Svým jednáním porušil ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o silničním provozu“), tedy v provozu na pozemních komunikacích při řízení vozidla překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/hod., čímž se dopustil přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, a proto mu byla podle ust. § 125c odst. 4 písm. f) citovaného zákona, v souladu s ust. § 11, § 12 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o přestupcích“) uložena pokuta v částce 2.000 Kč.

Žalobou doručenou ke Krajskému soudu v Brně dne 29. 7. 2014 brojil žalobce proti napadenému rozhodnutí žalovaného z důvodu jeho nezákonnosti. Namítl, že ve správním řízení bylo nařízeno ústní jednání na den 11. 11. 2013, k němuž se telefonicky omluvil, požádal o odročení jednání z důvodu zahraniční cesty, kterou měl již zarezervovanou a uhrazenou. Následně z procesní opatrnosti dne 1. 11. 2013 zaslal e-mailovou zprávu obsahující omluvu z jednání s příloženým dokladem o uhrazení zahraniční cesty. Poté se spojil s úřední osobou správního orgánu I. stupně, aby se ujistil, zda písemná omluva byla doručena řádně a včas, o čemž byl ujištěn (pracovníkem Mgr. J.). Správní orgán však ve věci jednal, dne 9. 4. 2014 vydal meritorní rozhodnutí. V rozhodnutí se správní orgán nevypořádal s pokusy žalobce omluvit se z jednání, jím odeslanou emailovou zprávu ze dne 1. 11. 2013 ani nezaložil do spisového materiálu. Uvedl, že postupem správního orgánu tak byl zkrácen v jeho subjektivních právech, neboť k jednání se řádně a prokazatelně omluvil, přesto bylo rozhodnuto v jeho nepřítomnosti.

Dále brojil proti tomu, že správní orgán při úvahách o všech podkladech pro rozhodnutí vycházel mimo jiného i z úředních záznamů, ačkoliv tyto jsou zcela vyloučeny jakožto důkazy ze správního řízení. V této souvislosti odkázal konkrétně na judikaturu NSS i Ústavního soudu.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 23. 10. 2014 vyslovil nesouhlas se žalobními námitkami s tím, že stěžejní jsou dvě žalobní námitky, sice projednání přestupku v nepřítomnosti jmenovaného i přes jím podanou omluvu a dále nezákonnost použitých důkazních prostředků. K tomuto sdělil, že se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vyjádřil pouze k úkonu žalobce, kdy nedoplnil svoji omluvu o kvalifikovanou formu podání (ust. § 37 odst. 4 správního řádu). V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS ze dne 26. 5. 2011, č. j. 2 As 36/2010-58, dle kterého je dostačující i telefonická omluva, pokud však žalobce tuto formu podání v zákonné lhůtě nedoplní, nemůže počítat s vyvoláním právních účinků takové omluvy, naopak se na ni hledí jakoby nebyla učiněna. Správní orgán nemá v takovém případě povinnost k doplnění podání podatele vyzývat (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 9 As 90/2008-70). Žalovaný dále nesouhlasil s názorem žalobce, že postačovala neformální nedoplněná omluva učiněná prostřednictvím veřejné datové sítě bez uznávaného elektronického podpisu. Potvrzení podání žalobce do 5 dnů o kvalifikované podání má své opodstatnění jinde, než uvádí žalobce (lhůty). Potvrzením podání učiněného prostřednictvím veřejné datové sítě bez uznávaného elektronického podpisu totiž je sledováno především zjištění totožnosti podatele. Žalovaný nezpochybnil včasnost či důvodnost omluvy, ani nehodnotil její pořadí ve vztahu k zániku odpovědnosti žalobce za přestupek. Jedinou okolnost, kterou hodnotil, bylo nedodržení zákonného postupu při podání učiněného

„nekvalifikovanou“ formou, tzn. nepotvrzené (nedoplněné o kvalifikovanou formu podání). Žalobcem udávaný odkaz na příslušnou judikaturu není příléhavý na projednávanou věc.

Ohledně možnosti dovození závěru o dostatečně zjištěném skutkovém stavu na základě provedených důkazů (materiály poskytnuté PČR, především záznam o přestupku) v případě přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti citoval část rozsudku NSS ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013, dle kterého *„jsou dostatečné k objasnění skutkového stavu věci jako důkazní prostředky oznámení o spáchaném přestupku, osvědčení zasahujících policistů pro užívání systému POLCAM, ověření měřicího zařízení, záznam průběhu měření ze systému POLCAM zaznamenaného na digitálním nosiči dat – CD zvláště za situace, kdy obviněný nepopíral, že to byl on, kdo byl změřen při jízdě, a toliko tvrdil, že nesouhlasí s použitím důkazů a způsobem měření.* Uvedený rozsudek lze aplikovat na nyní projednávanou věc, kdy nebyly rozhodujícími důkazy úřední záznamy policistů, ale především videozáznam z ověřeného zařízení, který dostatečně osvědčil spáchání daného přestupku. Žalovaný byl přesvědčen, že napadené rozhodnutí vycházelo ze zcela spolehlivé a přesně zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny naprosto dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobce. Navrhl proto, aby žaloba byla zamítnuta.

V návaznosti na písemné vyjádření žalovaného zaslal žalobce repliku ze dne 18. 11. 2014, v níž se neztotožnil s právními názory žalovaného, naopak tvrdil, že telefonická omluva z ústního jednání, resp. její doplnění prostřednictvím e-mailu je úkonem způsobilým vyvolat právní účinky, a to v tom smyslu, že mohlo a mělo být nařízené ústní jednání odročeno. Jednání ze strany žalovaného hodnotil jako přílišný formalismus, který však správní řízení ovládat nemá. Odkaz žalovaného na rozsudek NSS ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 pokládal za zavádějící, kdy v předmětném řízení byla dána možnost stěžovateli se alespoň vyjádřit ke skutečnosti, zda vozidlo při údajném spáchání přestupku skutečně řídil, což žalobci v tomto řízení umožněno nebylo.

Jednání u Krajského soudu v Brně proběhlo dne 9. 7. 2015. Z přednesu žalobce a jeho právního zástupce nevyplynuly další zásadní a konkrétní skutkové okolnosti, obsah přednesů korespondoval s obsahem žalobních námitek a vyjádřením v replice. Jednání ze strany žalovaného bylo označeno jako výraz přílišného formalismu, který však nemá ovládat správní řízení. Taktéž zástupce žalovaného setrval na právním stanovisku vyjádřeném v podání ze dne 23. 10. 2014. Byť s argumentací právního zástupce žalobce vyslovil z hlediska lidského pochopení, přesto zdůraznil, že soudní rozhodnutí není a nemůže být založeno na emotivním postoji, nýbrž na dikci příslušného právního ustanovení.

Ve správním spise se nachází oznámení přestupku Policie ČR, městské ředitelství policie Brno, OO Brno-Královo Pole ze dne 25. 7. 2013, č. j. KRPB-182250-1/PŘ-2013-060214, tiskopis „oznámení (odevzdání) přestupku (věci) ze dne 25. 7. 2013 s popisem skutkového děje, identifikací řidiče, který se odmítl vyjádřit a podepsat. Dále je ve spise založen úřední záznam ze dne 25. 7. 2013 sepsaný s ppap. Bc. P. J. a ppap. Bc. J. K. a prap. D. K., fotodokumentace, záznam průběhu měření ze systému Laser typ MicroDigiCam LTI, číslo snímku 4929 potvrzující rychlost popsaného vozidla 68 km/hod. v místě, kde je povolená rychlost 50 km/hod., ověřovací list č. 8012-OL-70303-12 vydaného Českým metrologickým institutem Brno dne 13. 11. 2012 s průkazností vlastníka měřidla, názvu a typu měřidla, použité etalony, datum zkoušení měřidla, podmínky měření, výsledek zkoušky

způsob vyznačení ověření na měřidle a platnost ověření (konec doby platnosti dne 12. 11. 2013). Ve spise je výpis z evidenční karty řidiče ze dne 28. 8. 2013 potvrzující 7 záznamů v přestupcích (nepřiměřená rychlost). Dne 25. 9. 2013 podal žalobce odpor proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně (příkaz) ze dne 1. 9. 2013 č. j. ODSČ-12413/13-12, sp. zn. ODSČ-12413/13-JR/PŘ. Dne 11. 11. 2013 bylo nařízeno ústní jednání projednání přestupku, žalobce byl řádně předvolán, z připojené doručenky vyplývá, že písemnost byla vložena do schránky dne 15. 10. 2013. Z protokolu z ústního projednání přestupku vyplývá, že se k jednání nedostavil bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Dne 9. 4. 2014 bylo vydáno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, č. j. ODSČ-12413/13-15, sp. zn. ODSČ-12413/13-JR/PŘ, jímž bylo rozhodnuto o vině a sankci žalobce způsobem jak uvedeno shora. Dne 5. 5. 2014 podal žalobce blanketní odvolání, výzvou k doplnění odvolání ze dne 6. 5. 2014 byl vyzván k doplnění odvolání ve lhůtě sedmi dnů od doručení výzvy, což mu bylo doručeno dne 6. 5. 2014. Doplnění odvolání bylo doručeno do datové schránky žalovaného dne 13. 5. 2014. K odvolání byla připojena písemná omluva žalobce z nařízeného jednání dne 11. 11. 2013 z důvodu pobytu v zahraničí s přiložením faktury a rezervací letenky od zprostředkovací agentury. Podání žalovanému bylo učiněno prostřednictvím veřejné datové sítě na e-mailovou adresu „.....“. Zároveň žalobce tímto žádal o odročení jednání. Z přiložené faktury vystavené cestovní kanceláří dne 7. 10. 2013 byla zjištěna doba její splatnosti do 10. 10. 2013, zahraniční pobyt byl datován od 3. 11. do 12. 11. 2013. Žalovaný ve věci rozhodl dne 3. 6. 2014, rozhodnutí je předmětem soudního přezkumu.

Právní názor Krajského soudu v Brně

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobami oprávněnými (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud přezkoumal obě napadená správní rozhodnutí, jakož i řízení předcházejících jejich vydání, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (ust. § 75 odst. 1 s.ř.s.).

Žaloba není důvodná.

Ve věci je třeba předně zdůraznit, že předmětem přezkumného soudního řízení bylo posouzení správnosti postupu správních orgánů ve věci přestupku dle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o provozu na pozemních komunikacích ve spojení s ust. § 18 odst. 4 citovaného zákona.

Soud není oprávněn prolomit pravidlo stanovené v ust. § 75 odst. 1 s.ř.s. K přezkumu správního rozhodnutí přistupuje jednak v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 2 s.ř.s.), jednak zkoumá, zda došlo ke zkrácení subjektivních práv žalobce a jakých práv konkrétně. Zjistí-li pochybení, zvažuje, zda následkem bylo vydání nezákonného správního rozhodnutí. Soud v této souvislosti zdůrazňuje, že o spáchání přestupku bylo ze strany správního orgánu pravomocně rozhodnuto. Řízení před správním soudem není pokračováním správního řízení. Soud nerozhoduje, zda žalobce spáchal přestupek, ale v závislosti na žalobních námitkách posuzuje zákonnost napadeného rozhodnutí. Soudní řízení je zahájováno na návrh žalobce, na

kterém je, aby uvedl veškeré důvody, pro které shledává napadené rozhodnutí nezákonné. Žalobce tedy nese břemeno tvrzení a je na něm, zda zpochybní napadené rozhodnutí, mj. tím, že případně uvede vlastní verzi události. Optikou těchto názorů nahlížel soud i na souzenou věc. Jak vyplývá i z rozsudku NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, www.nssoud.cz, „v otázkách přezkumu správního rozhodnutí, které je ovládáno zásadami správního uvážení, zákon vytváří kritéria, podle nichž a v jejichž rámci se může uskutečnit volba včetně výběru a zjišťování těch skutečností konkrétního případu, které nejsou správní normou předpokládány, ale uvážením správního orgánu jsou uznány za potřebné pro volbu jeho rozhodnutí. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry (prejud. III ÚS 101/95)“. Pro úplnost lze dále odkázat i na rozsudek NSS ze dne 25. 11. 2003, sp. zn. 7 A 82/2002, www.nssoud.cz, dle kterého: „dokazování ve správním řízení nestojí na legální teorii důkazní, která by předepisovala správním orgánům, jakou váhu, kterým důkazům mají přikládat, jakého důkazu je k prokázání té či oné skutečnosti zapotřebí, nebo jaký počet důkazů je nezbytný k prokázání skutečnosti, která je předmětem dokazování. Dokazování ve správním řízení ovládá zásada volného hodnocení důkazů. Povinností správního orgánu je zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Správní orgán je tedy povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci, avšak pouze ve vztahu k předmětu dokazování, tj. k určitému skutku; skutečnosti, které stojí vně předmětu dokazování, nezjišťuje, neboť nemají pro rozhodnutí věci význam. V některých případech bude nezbytné, aby správní orgán obstaral a posléze provedl řadu důkazů, jindy bude určitý skutek bezpečně prokázán na základě důkazního prostředku jediného“. V této souvislosti soud dále odkazuje na ustálenou judikaturu NSS, sice rozsudek ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, www.nssoud.cz, dle kterého „funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu s právního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost ...“.

Z hlediska vypořádání žalobních námitek se krajský soud nejprve vyjádřil k výhradám žalobce, zpochybňujícím oprávněnost projednání přestupkové věci v jeho nepřítomnosti, ač se dle jeho názoru řádně a včas omluvil. Na straně žalobce byl, dle jeho tvrzení, důležitý důvod, pro který se na ústní jednání nemohl dostavit. Omluvu poslal prostřednictvím veřejné datové sítě (e-mailová zpráva) dne 1. 11. 2013 na adresu tj. e-mailová adresa pracovníka žalovaného, a to poté, co se telefonicky jmenovanému pracovníkovi omluvil. Soud zjistil, že ve spise chybí úřední záznam potvrzující žalobcem učiněnou telefonickou omluvu z ústního jednání o přestupku konaném dne 11. 11. 2013 s úřední osobou Mgr. J. J., taktéž i e-mailová zpráva ze dne 1. 11. 2013. Obsahem elektronického podání ze dne 1. 11. 2013 bylo sdělení důvodu (zahraniční cesta), pro který se nemohl uvedeného jednání ve věci přestupku zúčastnit. Toto podání bylo přiloženo k jeho podání označeném „doplnění odvolání“ ze dne 12. 5. 2014.

Při posouzení předmětné námítky vycházel krajský soud především z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2009, č. j. 7 As 9/2009-66, www.nssoud.cz, který se podrobně zabývá výkladem ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Je třeba konstatovat, že samotný telefonát obecně není řádným a kvalifikovaným podáním ve smyslu ust. § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „správní řád“). Stejně tak

nutno přisvědčit žalovanému, že i případné elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu je nutné ve lhůtě pěti dnů ve smyslu ust. § 37 odst. 4 správního řádu doplnit písemným podáním.

Z tvrzení žalobce, jím doložených dokladů, i správního spisu, vyplývá, že předvolání k ústnímu jednání o přestupku mu bylo doručeno dne 15. 10. 2013. O konání zahraniční cesty věděl s dostatečným předstihem, jestliže faktura (balíček cestovních služeb) do byla vystavena cestovní kanceláří dne 7. 10. 2013 s datem splatnosti dne 10. 10. 2013. Přesto e-mailovou zprávu zaslal až dne 1. 11. 2013, a to na adresu úřední osoby správního orgánu. Nic mu tedy nebránilo, aby nejpozději do dne 3. 11. 2013 (den odletu) doplnil elektronické podání elektronickým podpisem. To, že tak neučinil, lze přičítat jen k jeho tíži. Dle názoru zdejšího soudu je z poučení, které se mu dostalo při předvolání k ústnímu jednání na den 11. 11. 2013 bez jakýchkoli pochybností zřejmé, že žalobce byl poučen o následcích nedostavení se bez řádné a náležité omluvy k ústnímu jednání, a to včetně možnosti projednání věci v jeho nepřítomnosti. Posouzení, zda jsou splněny předpoklady pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného, tj. žalobce, z přestupku, je v dispozici výhradně správního orgánu, který na základě své úvahy může přistoupit, v souladu s ust. § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, k projednání věci v přítomnosti obviněného, popř. může zvolit jiný postup (např. postup podle ust. § 60 nebo § 62 správního řádu). Pokud měl správní orgán skutkový stav věci postaven na jisto na základě podkladů ve správním spise a nepovažoval-li za nutné doplnit dokazování, byl zcela jednoznačně oprávněn o věci rozhodnout, a to i bez provedení výsledku žalobce, který se vlastní vinou připravil o potenciální možnost takto ustavený skutkový stav korigovat.

V projednávané věci verze, že žalobce řídil v určitý den na určitém místě určitý automobil rychlostí nejméně 65 km/hod., když mu byla naměřena rychlost jízdy 68 km/hod., z podkladů vyplývala. Tato skutečnost byla prokázána jednak výsledkem měření zachyceného na fotografii pořízené při měření a jednak údaji policistů zaznamenané v jimi zpracovaném záznamu. Z těchto podkladů vyplývalo, že žalobci byla dne 25. 7. 2013 v 10:10 hod. v na ulici s vozidlem tov. zn., registr. zn. naměřena rychlost jízdy 68 km/hod., v místě, kde je rychlostní limit 50 km/hod. Z popsanych podkladů vyplývala jak osoba řidiče (totožnost ověřena předloženým občanským průkazem a řidičským průkazem), tak místo měření (tj. rovněž nesporné) a výsledek měření (taktéž nesporné). Jestliže prvostupňový orgán z podkladů vyvodil, že žalobce jel rychlostí 68 km/hod. $\pm$ 3 km/hod. a současně logicky svůj závěr odůvodnil, nelze konstatovat rozpor jeho skutkových závěrů o rychlosti jízdy s právními předpisy, neboť verze, že jel rychlostí 68 km/hod. $\pm$ 3 km/hod. je v podkladech obsažena, tj. má v nich oporu.

Pokud se týká učiněné formy ze strany žalobce, kterou omluvil neúčast při ústním jednání ve věci konané dne 11. 11. 2013, žalovaný nepochybně včasnost či důvodnost omluvy, nýbrž nedodržení zákonného postupu tohoto úkonu vzhledem k absenci kvalifikovaného způsobu podání. V této souvislosti soud odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2006, sp. zn. IV ÚS 319/2005, publikovaný pod č. 89 Sb. n. u. ÚS, sv. 41, str. 141 s tím, že dle tohoto rozhodnutí je třeba zajistit rovnost elektronických podání a podání v písemné podobě. Z odůvodnění nálezu vztahujícího se k občanskému soudnímu řádu vyplývá „výklad ust. § 42 odst. 1 věta první o.s.ř. po novele provedené zákonem o elektronickém podpisu č. 227/2000 Sb. je i nadále zachovatelný a podání v elektronické podobě splňující výše uvedené požadavky zákona o elektronickém podpisu je podáním

rovnocenným s podáním v písemné podobě na papíře s vlastnoručním podpisem, zatímco elektronicky učiněné podání bez zaručeného elektronického podpisu je nutné do třech dnů doplnit. K tomuto závěru přispívá i systematický výklad v rámci dalších procesních předpisů, neboť normu nelze vykládat izolovaně, ale též v souvislostech celého právního řádu“.

V této souvislosti Ústavní soud připomněl mj. i úpravu obsaženou ve správním řádu s tím, že: „*umožňuje v ust. § 37 odst. 4 učinit podání písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem. Podání v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu je třeba doplnit do pěti dnů*“. **Ústavní soud tedy odmítl akceptovat elektronické podání bez zaručeného elektronického podpisu, které nebylo zákonem předpokládaným způsobem doplněno.**

Ve světle výše uvedeného soud dále k věci uvádí:

Podání lze obecně charakterizovat jako projev vůle subjektu, který ho činí a podle správního řádu (ust. § 37 odst. 1) představuje obecnou formu úkonu směřujícího vůči správnímu orgánu. Ke konkrétní formě tohoto úkonu správní řád v ust. § 37 odst. 4 stanoví, že *úkon je možno učinit kromě tradičních způsobů (písemně nebo ústně do protokolu) také v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem podle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů. Další technické prostředky (zejména dálhopis, telefax nebo veřejná datová síť bez použití zaručeného elektronického podpisu) jsou přípustné s podmínkou, že budou do pěti dnů doplněny nebo potvrzeny způsobem uvedeným v předchozí větě*“.

Správní řád tedy upravuje tři základní technické způsoby, jimiž je možné podání učinit, aby s tímto úkonem účastníka byly spojeny právní účinky, a to písemně, ústně do protokolu nebo v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem. Podání učiněné v jiné formě, např. prostřednictvím veřejné datové sítě (internetu) bez použití zaručeného elektronického podpisu, tj. běžným e-mailem jako tomu bylo v projednávaném případě, přitom není a priori vyloučeno, pokud je následně (do pěti dnů) potvrzeno jedním ze tří shora uvedených technických způsobů preferovaných správním řádem. Tato „neformální“ či „nouzová“ forma podání je vhodná v těch případech, kdy zejména z časových důvodů nelze učinit podání v řádné formě, neboť lhůta je zachována, bylo-li původní „neformální“ podání učiněno ve stanovené lhůtě (srov. Vedral, J.: Správní řád, komentář, RNDr. Ivana Exnerová – BOVA POLYGON, Praha 2006, s. 274).

To znamená, že podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě – internetu – nemusí být podepsáno zaručeným elektronickým podpisem za podmínky, že je do pěti dnů potvrzeno v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem, popřípadě doplněno písemně nebo ústně do protokolu. Žalobce však v dané věci své podání učiněné v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu, tj. podání učiněné mimo zákonem předepsanou formu, nijak nedoplnil, proto se na jeho podání hledí jakoby nebylo učiněno. Nelze proto hovořit ani o právních účincích žalobcova učiněného podání. Soud se proto ztotožňuje se závěrem přijatým žalovaným, dle kterého žalobce neprovedl podání kvalifikovaným způsobem. V návaznosti na žalobcem předestřenou argumentaci přitom považuje zdejší soud za nutné dále poznamenat následující:

Základním problémem právní jistoty úkonů učiněných prostřednictvím veřejné datové sítě (internetu) je skutečnost, že zprávy takto zaslané postrádají záruku, že byly poslány určitou osobou, a že při jejich přenosu nedošlo k jejich pozměnění. Tento problém je řešen prostřednictvím elektronického podpisu, který spočívá v nahrazení klasického podpisu na papíru podpisem elektronického dokumentu, při současném zachování nebo dokonce zvýšení bezpečnosti.

Základní rámec právní regulace elektronického podpisu je dán zákonem o elektronickém podpisu, který rozlišuje elektronický podpis a zaručený elektronický podpis. Elektronickým podpisem se rozumí údaje v elektronické podobě, které jsou připojené k datové zprávě nebo jsou s ní logicky spojené, a které slouží jako metoda k jednoznačnému ověření identity podepsané osoby ve vztahu k datové zprávě [viz ust. § 2 písm. a) zákona o elektronickém podpisu]. Podle této definice se může jednat i o pouhý naskenovaný podpis, osobní identifikační číslo, stejně tak jako o pouhé jméno odesilatele uvedené v e-mailu, atp. Zaručeným elektronickým podpisem se rozumí elektronický podpis, který splňuje následující požadavky:

- 1) je jednoznačně spojen s podepisující osobou,
- 2) umožňuje identifikaci podepisující osoby ve vztahu k datové zprávě,
- 3) byl vytvořen a připojen k datové zprávě pomocí prostředků, které podepisující osoba může udržet pod svou výhradní kontrolou,
- 4) je k datové zprávě, ke které se vztahuje, připojen takovým způsobem, že je možno zjistit jakoukoli následnou změnu dat [viz ust. § 2 písm. b) zákona o elektronickém podpisu].

Zaručený elektronický podpis je informace v elektronické podobě, jejímž obsahem jsou digitální data, která podepisující osoba vytváří pomocí svého soukromého klíče a zajišťuje jimi integritu a nepopiratelnost původu podepsaných dat. Jde o bezpečnější formu elektronického podpisu, která svazuje podepsaný dokument s vlastníkem specifického šifrovacího klíče. Takový elektronický podpis umožňuje ověření, že odesílatel je skutečně tím, za koho se vydává, a že datová zpráva nebyla modifikována od doby svého podepsání. Zaručený elektronický podpis je tak v současné době jedním z hlavních nástrojů identifikace a autentizace osob v prostředí internetu, přičemž identifikaci lze zjednodušeně vymezit jako zjištění identity subjektu, zatímco autentizaci jako ověření, že subjekt je tím, za koho se prostřednictvím této identity vydává (srov. Smejkal, V. a kol.: Právo informačních a telekomunikačních systémů, 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: CH. Beck, 2004, s. 79).

To je také důvodem, proč jednotlivé procesní právní předpisy postupně umožnily činit podání v elektronické formě s tím, že pokud např. žalobce zaslal žalobu elektronicky bez ověřeného podpisu a ve lhůtě pěti dnů (správní řád) ji nepotvrdil písemným originálem (ust. § 37 odst. 2 s.ř.s.), soud k ní neměl přihlídnout, řízení o ní neměl vůbec zahajovat, neboť slovy ust. § 32 s.ř.s. žádný návrh soudu nedošel (viz rozsudek NSS ze dne 25. 4. 2007, č. j. 1 Afs 133/2006-48, www.nssoud.cz). Bylo-li proto podání obsahující úkon, jímž se disponuje

řízením nebo jeho předmětem, učiněno elektronicky bez elektronického podpisu, musí být do pěti dnů potvrzeno písemným podáním shodného obsahu nebo musí být předložen jeho originál, jenž v sobě zahrnuje nejen původní vyhotovení v listinné podobě, nýbrž i původní vyhotovení elektronického podání s elektronickým podpisem splňující požadavky zákona o elektronickém podpisu (viz rozsudek NSS ze dne 30. 1. 2007, č. j. 2 Afs 81/2006-77, www.nssoud.cz).

Obdobnou konstrukci zacházení s elektronickými podáními obsahuje rovněž zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), dle kterého je-li písemné podání učiněno telefaxem nebo v elektronické podobě, je třeba jej ve lhůtě tří dnů doplnit předložením jeho originálu, případně písemným podáním shodného znění, jinak soud k těmto podáním nepřihlíží.

Lze tedy vysledovat poměrně jasnou vazbu procesních účinků elektronického podání na jeho elektronické podepsání, případně jiné doplnění, jež vychází primárně z ust. § 11 odst. 1 zákona o elektronickém podpisu, dle něhož: *„v oblasti orgánů veřejné moci je možné za účelem podpisu používat pouze zaručené elektronické podpisy a kvalifikované certifikáty vydávané akreditovanými poskytovateli certifikačních služeb (dále jen „uznávaný elektronický podpis“). To platí i při výkonu veřejné moci vůči fyzickým a právnickým osobám. Pokud je uznávaný elektronický podpis užíván v oblasti orgánů veřejné moci, musí kvalifikovaný certifikát obsahovat takové údaje, aby osoba byla jednoznačně identifikovatelná. Strukturu údajů, na základě kterých je možné osobu jednoznačně identifikovat, stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem“.*

Proto také správní řád v ust. § 37 odst. 5 stanoví obligatorní náležitost elektronického podání se zaručeným elektronickým podpisem a ten, kdo takové podání činí, musí uvést rovněž poskytovatele certifikačních služeb, který vydal jeho certifikát a vede jeho evidenci nebo připojit daný certifikát ke svému podání.

Z výše uvedeného je zřejmé, že proto, aby elektronická komunikace účastníka řízení se správním orgánem měla předpokládané procesní účinky, je nutno používat elektronický podpis splňující požadavky ve smyslu zákona o elektronickém podpisu, případně dané elektronické podání doplnit způsobem předpokládaným ve správním řádu (ust. § 37 odst. 4). Takové podání je pak postaveno na roven klasickému podání v písemné podobě či ústnímu podání do protokolu. Pokud by žalobce učinil podání, které by bylo opatřeno zaručeným elektronickým podpisem, ale postrádalo by některou z předepsaných obsahových náležitostí, bylo by povinností správního orgánu v souladu s ust. § 37 odst. 3 správního řádu vyzvat jej k jeho doplnění. Pokud však žalobce neučinil podání v zákonem stanovené formě, bylo třeba postupovat podle ust. § 37 odst. 4 správního řádu, tj. podání do pěti dnů písemně nebo ústně do protokolu potvrdit či opatřit elektronickým podpisem. Nepostupoval-li žalobce dle citovaného právního ustanovení, pak k jeho podání nelze vůbec přihlížet, ani odstraňovat jeho případné obsahové vady. Jinými slovy, správní orgán vždy přihlíží k podáním učiněným zákonem předepsanou formou, podání učiněná jinou formou se stanou v řízení relevantní pouze za předpokladu jejich následného doplnění do pěti dnů některou z uvedených kvalifikovaných forem podání.

Za nedůvodný, nemající vliv na posouzení věci, pokládal soud i argument žalobce, že správní orgány při úvahách o všech podkladech pro rozhodnutí vycházely mj. i z úředních záznamů, ačkoliv jsou úřední záznamy zcela vyloučeny jako důkazy ze správního řízení.

Oznámení přestupku v silničním provozu bylo sepsáno dne 25. 7. 2013, jeho obsahem je popis skutkového děje ze dne 25. 7. 2013 v 10:10 hod. v na ulici tak, jak uvedeno výše v obsahu soudního rozhodnutí. Na předepsaném tiskopisu v části vyjádření řidiče je uvedeno „odmítl se vyjádřit,“ rovněž jej odmítl i podepsat. Je třeba přisvědčit argumentaci žalobce týkající se charakteru úředního záznamu s odkazem na judikaturu NSS, sice rozsudek ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-118, www.nssoud.cz, dle kterého „úřední záznam jako jednostranný úkon správního orgánu sám o sobě nemůže obstát (srov. k tomu též nálezy Ústavního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. II ÚS 788/02), a to ani v případě, že je doplněn doznáním samotného obviněného; ani doznání totiž nezabývá správní orgán povinností zjistit takový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (ust. § 3 správního řádu). Pořízení úředního záznamu již ze své povahy nemůže samo o sobě naplnit požadavek na dostatečné zjištění skutkového stavu“. Dále z citovaného rozsudku vyplývá: „možnosti použití úředního záznamu k dokazování jsou velmi přesně vymezeny právě v trestním řádu (ust. § 158 odst. 5 trestního řádu); úřední záznam, v němž je zachyceno vysvětlení osoby získané před zahájením trestního stíhání, neslouží jako důkazní prostředek (s výjimkou podle ust. § 314d odst. 2 trestního řádu), nýbrž jen jako podklad k úvaze, zda osoba, která vysvětlení poskytla, má být vyslechnuta jako svědek. I pro správní orgán rozhodující v přestupkovém řízení tedy platí, že obsahem úředního záznamu je jen jakási předběžná informace o věci, která slouží správnímu orgánu ke zvážení dalšího postupu“. Ze správního spisu je zřejmé, že žalobce byl identifikován jako řidič motorového vozidla tov. zn., registr. zn., na základě předložených dokladů, tj. občanského průkazu a řidičského průkazu. V úředním záznamu, byť je uvedeno, že se odmítl vyjádřit a úřední záznam nepodepsal, nenamítl, že by vozidlo neřídil, tato skutečnost nevyplývala ani z celého správního spisu. Z úředního záznamu o přestupku v silničním provozu vyplývá, že ve vozidle byl sám, hlídka Policie ČR dopravně bezpečnostní akcí se zaměřením na dodržení maximální povolené rychlosti v obci, a to konkrétně v Brně na ulici Žilkova, prováděla uvedeného dne kontrolu. Po zastavení vozidla byl žalobce informován o přestupku, kterého se dopustil, byl dotázán, zdali s přestupkem souhlasí a je ochoten přestupek vyřídit na místě v blokovém řízení. Žalobce sice s přestupkem souhlasil, ale chtěl, aby bylo sepsáno oznámení o přestupku. Na dotaz policisty, z jakého důvodu chce přestupek oznámit, jestliže si je vědom, že jej spáchal a souhlasil s ním, uvedl, že jeho manželka je advokátka a ta se o vyřízení přestupku již postará. Během sepisování oznámení telefonoval, po sepsání přestupku a předložení k seznámení a podpisu se odmítl na protokol vyjádřit a podepsat jej. Skutečnost, že nedodržel nejvyšší dovolenou rychlost v daném místě, žalobce tedy ani nerozporoval. Rychlost vozidla žalobce 68 km/hod. v uvedeném úseku je doložena z fotografie pořízené silničním laserovým rychloměrem typu MicroDigiCam LTI, výrobní číslo UX 018178, MV 001018, MC 001070, které zachycuje předmětné vozidlo v okamžiku přestupku. Každé měřicí zařízení, které Policie ČR používá, musí odpovídat zákonu č. 505/1990 Sb., o metrologii ve znění pozdějších předpisů. Měřidla musí mít platné typové schválení a každý kus musí být pravidelně ověřován. Radary jsou v ČR schvalovány s jednotnou odchylkou ± 3 km/hod., pokud je zjištěna rychlost do 100 km/hod., resp. ± 3 % při rychlostech nad 100 km/hod. Tato odchylka musí být zohledněna buď policistou, nebo správním orgánem projednávajícím přestupek. Rychlost byla měřena uvedeným silničním laserovým rychloměrem, jehož platnost byla ověřena ověřovacím listem č. 8012-OL-70303-12 vydaného autorizovaným Českým metrologickým institutem, Okružní 31, 638 00 Brno dne

13. 11. 2012. Byla-li tedy žalobci změřena rychlost 68 km/hod., přičemž po zohlednění, včetně zaokrouhlení směrem dolů, bylo možno konstatovat, že žalobce jel rychlostí nejméně 65 km/hod., znamená to, že žalobce překročil nejvyšší povolenou rychlost o méně než 20 km/hod.

Na základě shora uvedených skutečností neshledal Krajský soud v Brně, že by provedené dokazování správními orgány bylo ztíženo vytýkanými vadami při zjišťování skutkového stavu věci. Předestřené důkazní prostředky jsou dostatečné k objasnění skutkového stavu věci. Žalovaný nepochybil, pokud nepřistoupil k dalšímu dokazování, ve věci rozhodl v nepřítomnosti žalobce z důvodů shora uvedených.

Ve světle výše vedených zásad dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ve smyslu ust. § 78 odst. 7 ji zamítl.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Náhradu nákladů řízení spojených s účastí pracovníků správního orgánu u jednání správního soudu soud dle ust. § 60 odst. 7 s.ř.s. procesně úspěšnému správnímu orgánu zásadně nepřizná (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, www.nssoud.cz).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 9. července 2015

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová